РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2023/1941 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 10 май 2023 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) за финансовата 2021 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската агенция за гранична и брегова охрана за финансовата 2021 година,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0142/2023),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите на Европейската агенция за гранична и брегова охрана („Агенцията“) ([1]) нейният окончателен бюджет за финансовата 2021 година възлиза на 535 245 042 EUR, което представлява увеличение с 46,87 % спрямо 2020 г.; като има предвид, че бюджетът на Агенцията се осигурява основно от бюджета на Съюза;

Б. като има предвид, че всички органи, служби и агенции на Съюза следва да бъдат прозрачни и да носят пълна отговорност пред гражданите на Съюза за финансовите средства, които са им предоставени;

В. като има предвид, че в своя доклад относно годишните отчети на Агенцията за финансовата 2021 година („доклада на Палатата“) Сметната палата („Палатата“) заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Агенцията са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Г. като има предвид, че от декември 2019 г. Агенцията изпълнява нов разширен мандат със значимо отражение върху мисиите и служителите, за който е необходим подходящ бюджет;

Д. като има предвид, че през 2021 г. се наблюдава значително увеличение на бюджета на Агенцията и на изпълнението на щатното разписание поради разширения мандат съгласно Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета ([2]);

Е. като има предвид, че в своя Специален доклад № 08/2021 относно подкрепата от Агенцията за управлението на външните граници Палатата констатира редица недостатъци във връзка с основните дейности на Агенцията, а именно мониторинга на ситуацията, анализа на риска, оценката на уязвимостта, съвместните операции и бързата гранична намеса, операциите по връщане и обученията на Агенцията, както и липсата на оценки на потребностите и на въздействието преди експоненциалното увеличение на разходите на Агенцията;

Бюджетно и финансово управление

1. приветства заключението на Палатата, че приходите и плащанията, свързани с отчетите на Агенцията за финансовата година, приключила на 31 декември 2021 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти;

2. отбелязва, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2021 година са довели до степен на изпълнение на бюджета от 94,70 %, което представлява намаление с 4,27 % спрямо 2020 г.; призовава Агенцията да отделя повече внимание, за да се избегнат по-ниски равнища на поетите задължения и да се постигне степен на изпълнение, която е по-близо до целта от 100 %;

([1]) ОВ C 141, 29.3.2022 г., стр. 112.

([2]) Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 година за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1).

3. изразява съжаление, че въпреки че финансовият отдел на Агенцията е въвел определени механизми за подобряване на изпълнението на бюджета, през 2021 г. степента на изпълнение за бюджетните кредити за плащания е само 50,42 %, което представлява намаление с 4,90 % спрямо 2020 г.; отбелязва обяснението на Агенцията за това намаление, а именно че плащанията за оперативните дейности по места се извършват до голяма степен през година N + 1, а значителното увеличаване на обхвата на оперативните дейности неизбежно е довело до намаляване на степента на изпълнение за бюджетните кредити за плащания през 2021 г.;

4. отбелязва второто изменение на бюджета на Агенцията през 2021 г. във връзка с връщането в бюджета на Съюза на 14,5 милиона евро; счита, че обосновката на Агенцията за приемането на това изменение е недостатъчна; призовава в бъдещите си доклади Агенцията да предоставя на органа по освобождаване от отговорност по-подробна обосновка на причините, поради които се приемат бюджетни изменения, с които се връщат финансови средства на Съюза;

5. изразява загриженост, че размерът на пренесените бюджетни кредити (C8 — автоматично пренесени от предходната година бюджетни кредити) от 2020 към 2021 г. е 159 400 000 EUR, докато от 2021 към 2022 г. той е 237 000 000 EUR; счита, че сумите са особено големи; изразява съжаление, че процентът на плащанията с бюджетни кредити C8 през 2021 г. е само 87 %, което е по-ниско спрямо предходните години (2019 и 2020 г.); отбелязва обаче забележката на Агенцията, че този показател е бил повлиян от пандемията; отбелязва, че безвъзмездните средства представляват около 60 % от общия оперативен бюджет на Агенцията и че според Агенцията повечето от тях са свързани с дейности, които обикновено са с голяма продължителност; отбелязва освен това констатацията на Агенцията, че значителни суми пренесени бюджетни кредити са основателни, тъй като повечето от тях са свързани с жизнения цикъл на дейности, които са с дата на приключване през декември, което прави преносите неизбежни; разбира забележката на Агенцията, че рискът от анулиране на преноси се намалява от факта, че всички тези преноси трябва да са придружени от правно задължение, което дава определена степен на сигурност, че сумите ще бъдат изплатени; въпреки това припомня и споделя позицията на Палатата, че в някои случаи преносите на прекалено големи суми могат да бъдат предотвратени чрез подобряване на планирането на бюджета и цикъла на неговото изпълнение; призовава Агенцията да продължи усилията си в тази посока, включително като се стреми към изготвянето на по-точни разчети на разходите и бюджетни прогнози, и да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно постигнатия напредък;

6. изразява загриженост поради констатацията на Палатата, включена в частта „Обръщане на внимание“ във връзка с преноса към 2021 г. на бюджетно задължение от декември 2020 г., което не е подкрепено с правно задължение преди края на 2020 г.; отбелязва, че през 2021 г. плащанията, свързани с този случай, възлизат на 18 375 458 EUR; отбелязва освен това факта, че Агенцията е коригирала това несъответствие чрез последващи правни ангажименти през цялата 2021 г.;

7. отбелязва със загриженост втората констатация на Палатата в частта „Обръщане на внимание“, съгласно която вноските от държавите от Шенгенското пространство, които не са членки на ЕС, и балансиращата вноска на Съюза не са изчислени правилно; отбелязва, че втората е била завишена с 2,6 милиона евро, а първата е била занижена със същата сума; отбелязва също, че това не е оказало въздействие върху оперативните приходи в отчета за финансовия резултат за 2021 г.; присъединява се все пак към констатацията на Палатата, че това изтъква необходимостта от допълнителни насоки от Комисията за органите на Съюза относно правилното изчисляване на вноските от трети държави; призовава Комисията да предостави допълнителни насоки без по-нататъшно забавяне;

8. отбелязва със загриженост третата констатация на Палатата в частта „Обръщане на внимание“ относно декларацията на счетоводителя на Агенцията за липсата на необходимата информация за валидирането на нова система, създадена от разпоредителя с бюджетни кредити и използвана за събирането на счетоводна информация, която показва активите и пасивите на Агенцията и изпълнението на бюджета; отбелязва, че същата система се използва от Комисията и е утвърдена от нейния счетоводител; настоятелно призовава Агенцията да предостави на органа по освобождаване от отговорност разяснения по този въпрос;

9. подчертава значението на една силна, ефективна и добре функционираща Агенция, която е в състояние да подпомага държавите членки при управлението на общите външни граници на Съюза и да гарантира интегрирано управление на границите с оглед на ефективното управление на тези граници при пълно спазване на основните права, както и с оглед на повишаването на ефективността на политиката на Съюза в областта на връщането; отбелязва споделените отговорности на Агенцията и на държавите членки при изпълнението на задълженията в областта на основните права; подчертава, че ефективното и справедливо управление на външните граници е от решаващо значение за защитата на Шенгенското пространство като пространство на свобода, сигурност и правосъдие; подчертава, че тясното сътрудничество и споразуменията с трети държави в области като споразуменията за реадмисия, техническата помощ, обучението и дейностите по връщане, заедно с помощта за развитие, са важни за гарантиране на ефикасно управление на границите на ЕС ([3]); призовава Агенцията и държавите членки да продължат да развиват структури за сътрудничество, споделяне на информация и обмена на най-добри практики;

10. отбелязва мерките на Агенцията за намаляване на високия риск от загуба на евентуален неизразходван бюджет, като държавите членки изпращат ежемесечно таблици за мониторинг, в които се посочват актуалните действителни разходи; призовава Службата за вътрешен одит да извърши оценка на механизма на Агенцията за мониторинг на разходите и прогнозиране на потребностите съгласно разпоредбите за безвъзмездните средства, както и въздействието на подобренията на системите на приложението на Frontex за връщането (FAR) и на приложението за управление на незаконната миграция (IRMA) върху финансовото управление на операциите по връщане на Агенцията;

Резултати от дейността

11. отбелязва, че през 2021 г. Агенцията е въвела нова организационна структура — съществено усилие за ефективно изпълнение на разширения ѝ мандат; признава въздействието и промените, до които доведе преструктурирането на Агенцията; приветства при тези обстоятелства стратегията на Агенцията за повишаване на ефективността чрез цифровизация, автоматизация или опростяване на правилата и процедурите, прилагани в определени области;

12. отбелязва, че през 2021 г. Агенцията е използвала определени мерки, като ключови показатели за изпълнението, за да оценява постигнатото чрез своите дейности, като те са приети от управителния съвет на Агенцията и произтичат от единния програмен документ за 2021—2023 г.; отбелязва със задоволство, че възприятието за качеството на предоставяните от Агенцията продукти и услуги се е подобрило, тъй като през 2021 г. е достигнало 94,34 % от оценките от средно, високо до много високо; изразява съжаление, че за някои показатели за изпълнението Агенцията не е постигнала поставените цели, например по отношение на просрочените плащания или наличието на техническо оборудване за операциите по развръщане;

13. отбелязва, че Агенцията успешно е развърнала в приемащите държави членки и в четири летища на Съюза първите служители на Постоянния корпус на европейската гранична и брегова охрана; признава, че основните дейности на последния са били насочени към подпомагане на сътрудничеството в областта на установяването на самоличността и издаването на документи за пътуване, консултациите по въпросите на връщането и резервирането на полети в приложението FAR; отбелязва освен това, че през 2021 г. Агенцията е изпълнила 19 съвместни операции с участието на девет приемащи държави членки, 23 участващи държави членки, 32 органа и четири трети държави; отбелязва бързата гранична намеса на Агенцията в отговор на миграционния натиск по външната сухопътна граница между Литва и Беларус и за контрол на потоците от незаконна имиграция към Литва и Съюза, но едновременно с това подчертава опасенията относно основните права, включително посочените от служителя по въпросите на основните права, във връзка с тези операции; отбелязва оперативния обхват на Агенцията във връзка с бързата гранична намеса в Литва, съвместната операция „Opal Coast“ в Ламанша и стартирането на новата съвместна операция в трета държава, а именно Сърбия; отбелязва стартирането на пилотната фаза за първите действия по развръщането на служители за връзка от държавите членки; призовава Агенцията да информира органа по освобождаване от отговорност относно оценката на резултатите от тази пилотна фаза след приключването ѝ;

14. отбелязва, че резултатът от оперативните дейности, проведени по сухопътните граници през 2021 г., е 3 546 докладвани инцидента, при които има 16 304 задържани незаконни мигранти, 6 461 незаконни мигранти и 368 арестувани контрабандисти; отбелязва със задоволство усилията на Агенцията, довели до връщането по въздух на 18 301 граждани на трети държави, от които 10 193 души при 337 операции с чартърни полети до 33 държави на връщане и 8 108 души с редовни полети до 107 държави на връщане; потвърждава, че през 2021 г. връщането на доброволни начала съставлява 57 % от всички връщания чрез редовни полети и че Агенцията е чартирала 22 въздухоплавателни средства за операции по връщане; приветства успешната подготовка и организиране на първата пълноценна операция по връщане, ръководена от Агенцията, при която Агенцията изпълнява функциите на държавата членка организатор;

([3]) Стратегически анализ на риска на Frontex за 2022 г.

15. отбелязва, че през април 2021 г. е подписана изменена стандартна оперативна процедура относно механизма за докладване на сериозни инциденти, която послужи за определяне на ролята и правомощията на служителя по въпросите на основните права; отбелязва освен това, че необходимото допълнително преразглеждане на стандартната оперативна процедура относно механизма за докладване на сериозни инциденти е отложено; приветства факта, че в момента механизмът за докладване на сериозни инциденти се финализира в сътрудничество със служителя по въпросите на основните права и в консултация с консултативния форум на Агенцията по въпросите на основните права; припомня, че това е едно от седемте условия, поставени пред Агенцията във връзка с освобождаването от отговорност през предходни години; призовава Агенцията да информира органа по освобождаване от отговорност относно завършването на допълнителното преразглеждане на стандартната оперативна процедура относно механизма за докладване на сериозни инциденти;

16. подчертава, че всеки оперативен план следва да включва прозрачен механизъм за докладване, който да гарантира, че всеки инцидент в оперативната зона се докладва и проследява надлежно; подчертава, че този механизъм за докладване следва да се прилага независимо от начина, по който се финансират тези активи, за да се гарантира, че Агенцията, и по-специално служителят по въпросите на основните права, могат да наблюдават цялата оперативна зона и да разследват всички доклади за сериозен инцидент или други признаци за неспазване;

17. приветства решението на Агенцията от 25 януари 2022 г. за подробно определяне на стандартните оперативни процедури за прилагането на член 46 от Регламент (ЕС) 2019/1896, изготвено в съответствие с коментарите и забележките на държавите членки и на асоциираните към Шенген държави, служителя по въпросите на основните права и консултативния форум на Frontex по въпросите на основните права;

18. приветства въвеждането на информационни системи за случаите на връщане по модела на системата за управление на случаите на връщане (RECAMAS) в Италия, Белгия и Финландия; споделя препоръката на управителния съвет на Агенцията към Агенцията да си взаимодейства и с други държави членки и да изпълни необходимите условия за следване на този пример;

19. отбелязва значителното увеличение на броя на докладите за сериозни инциденти от само десет доклада през 2020 г. на 62 през 2021 г., от които 53 обхванати от неотдавна изменената стандартна оперативна процедура; изразява съжаление, че най-голям брой докладвани данни са от Литва и Гърция; приветства факта, че е въведена нова процедура, съгласно която всички инциденти, свързани с употреба на сила, се споделят ежемесечно със служителя по въпросите на основните права, а той се ангажира да изготвя годишна оценка на въпросната процедура; призовава Агенцията да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно резултатите от тази оценка; приветства факта, че наблюдателите на основните права са започнали да се интегрират в оперативната рамка и са реализирали повече от 200 дни по местата на развръщане, като са посетили десет държави и са участвали в 15 мисии за връщане;

20. отбелязва, че през 2021 г. в рамките на механизма на Агенцията за подаване на жалби 27 жалби са получени и разгледани от служителя по въпросите на основните права, който е счел за допустими шест от тях; изразява дълбока загриженост относно твърденията за нарушения на основните права във връзка с допустимите жалби;

21. припомня, че в своето решение от 30 юни 2022 г. Съдът на Европейския съюз (Съдът на ЕС) посочи, че законодателството на Литва, което допуска отказ от предоставяне на международна закрила и автоматично задържане на кандидатстващи лица единствено на основанието, че са преминали незаконно границата, е несъвместимо с правото на Съюза; отбелязва, че считано от юли 2022 г. Агенцията не участва, нито предоставя подкрепа на Литва, в дейностите по наблюдение на границата; отбелязва обаче, че Агенцията е запазила дейността си в Литва, като нейни служители работят по граничната проверка, дори след решението на Съда на ЕС; припомня освен това загрижеността, изразена включително от Съвета на Европа, относно хуманитарната ситуация и твърденията за нарушения на хуманитарните права на латвийско-беларуската граница, причинени от инструментализирането на мигранти от беларуския режим; призовава Агенцията да се увери, че не участва в дейности, които са свързани със законодателството на Литва, обявено от Съда на ЕС за несъвместимо с правото на Съюза, и да се въздържа от участие в операции, които са несъвместими с правото на Съюза;

22. отбелязва правните действия срещу Агенцията, предприети в Съда на ЕС от името на жертви, които са потърсили закрила в Гърция; отбелязва, че от Съда на ЕС е било поискано да определи дали Агенцията е нарушила член 46, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/1896, като не е взела решение за оттегляне на финансирането за всички или част от дейностите си в района на Егейско море, за спиране на тези дейности или за прекратяването им, изцяло или отчасти; призовава Агенцията да предостави на Парламента цялата относима документация по този въпрос, включително становището на служителя по въпросите на основните права от 1 септември 2022 г., докладите за сериозни инциденти от 2021 и 2022 г., както и информация относно разследването на случая с културния посредник на Агенцията, който е бил принудително експулсиран в Турция, заедно с най-малко 130 граждани на трети държави, за което е докладвано на управителния съвет през ноември 2021 г.; приветства факта, че вследствие на становищата и препоръките на служителя по въпросите на основните права във връзка с неговата оценка на положението в Гърция бившата временно изпълняваща длъжността изпълнителен директор и служителят по въпросите на основните права са започнали диалог с гръцките органи за установяването на гаранции за прилагането на рамката за основните права в оперативните дейности, извършвани в Гърция; отбелязва, че вследствие на тези обсъждания гръцките органи са изготвили план за изпълнение за прилагането на гаранциите, който е признат като добро постижение от служителя по въпросите на основните права и от управителния съвет; подчертава факта, че служителят по въпросите на основните права признава процедурните усилия, и отбелязва, че служителят по въпросите на основните права е препоръчал на Агенцията да се оттегли от Гърция в съответствие с член 46 от Регламент (ЕС) 2019/1896;

23. отбелязва сътрудничеството на Агенцията с Европейската агенция за контрол на рибарството и с Европейската агенция по морска безопасност с цел координиране и споделяне на ресурси в области като обмен на информация, наблюдение и комуникационни услуги, изграждане на капацитет, анализ на риска и по-специално споделяне на капацитет; отбелязва освен това, че това сътрудничество се урежда от тристранно работно споразумение, подписано от трите агенции и актуализирано през 2021 г. за неопределен срок; приветства неговото прилагане, например чрез операции, провеждани в конкретни морски зони в отговор на въпроси, свързани с бреговата охрана, и услуги по наблюдение с помощта на въздухоплавателни средства, предоставяни от Агенцията; призовава Агенцията да продължи да проучва възможностите за координиране и споделяне на ресурси и с други агенции, по-специално с агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи, въпреки потенциалните им различия в оперативните дейности;

24. отбелязва, че Агенцията отлага крайния срок за изпълнение на препоръка 1 от Специален доклад № 08/2021 на Палатата (краен срок: края на 2021 г.) относно подобряването на рамката за обмен на информация и на европейската картина на състоянието с повече от година — от средата на 2022 г. до третото и четвъртото тримесечие на 2023 г.; призовава Агенцията да даде приоритет на решаването на този въпрос;

Политика относно персонала

25. отбелязва, че към 31 декември 2021 г. щатното разписание е изпълнено на 82 %, като са назначени 861 срочно наети служители от общо 1 050 длъжности за тази категория служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза; отбелязва, че освен това за Агенцията са работили 506 договорно наети служители и 187 командировани национални експерти (при разрешени за Агенцията за 2021 г. 730 договорно наети служители и 220 командировани национални експерти); приветства факта, че процентът на запълване на работните места в Агенцията се е увеличил с около 15 % спрямо 2020 г., като са наети 432 нови служители, но нетното увеличение е 320 заети длъжности — от 1234 през 2020 г. на 1554 през 2021 г.; отбелязва, че настоящият процент на запълване на работните места в Агенцията е 79 %, което е най-високият постигнат процент от влизането в сила на Регламент (ЕС) 2019/1896; отбелязва освен това, че 44 членове на Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) са приети в отдел „Централно звено на ETIAS“; изразява съжаление, че през 2021 г. външното текучество сред служителите на Агенцията почти се е удвоило — от 2,8 % през 2020 г. на 4,4 % през 2021 г.; отбелязва постоянните усилия на Агенцията и критичните подобрения в областта на набирането на персонал въпреки забавянията; признава, че своевременното назначаване на служители и постигането на географски баланс продължават да бъдат предизвикателство, главно поради ниския коефициент, прилаган за Полша; отбелязва освен това, че ниският коефициент, прилаган за Полша, е отдавна съществуващо предизвикателство за Агенцията, което се изостри през последните месеци поради рекордно високата инфлация в страната, достигнала 16,6 % през декември 2022 г.;

26. отбелязва баланса между половете в Агенцията, докладван за 2021 г. на равнище висше ръководство — 15 мъже (68,18 %) и седем жени (31,82 %), на равнището на управителния съвет — 55 мъже (83,3 %) и 11 жени (16,7 %), и на равнището на служителите на Агенцията като цяло — 1 116 мъже (71,8 %) и 438 жени (28,2 %); признава, че отговорност за осигуряването на баланс между половете в рамките на управителния съвет носят държавите членки; изразява дълбоко съжаление, че въпреки предишните призиви на Парламента към Агенцията и държавите членки, усилията за подобряване на баланса между половете на равнище висше ръководство и сред служителите на Агенцията са недостатъчни; настоятелно призовава Агенцията и държавите членки да разгледат този въпрос и да вземат предвид баланса между половете при набирането на нови служители и при номинирането и назначаването на горепосочените длъжности;

27. отбелязва със задоволство назначаването на служител по въпросите на основните права през юни 2021 г.; припомня обаче констатацията на Европейската служба за борба с измамите (OLAF), че към служителя по въпросите на основните права не е било назначено служебно лице, което да работи по докладите за сериозни инциденти с предполагаеми нарушения на основните права; отбелязва освен това, че Агенцията се е доближила до пълното изпълнение на разширения си мандат, като през 2022 г. е имала общо 46 наблюдатели на основните права в сравнение със само 20 през 2021 г.; отбелязва, че повечето от наблюдателите на основните права са назначени на длъжности AD; въпреки това изразява съжаление, че съществува разграничение между наблюдателите на основните права, тъй като 15 все още са назначени на длъжности AST спрямо останалите 31, назначени на длъжности AD; припомня дългогодишния призив на Парламента и Комисията за най-малко 40 наблюдатели на основните права с длъжност AD; подчертава, че с Регламент (ЕС) 2019/1896 се осигурява рамката за по-нататъшно увеличаване на броя на наблюдателите на основните права с разширяването на Агенцията, като първоначалните 40 наблюдатели на основните права са прагов брой, а не горна граница; настоятелно призовава Комисията и Агенцията да променят щатното разписание на Агенцията, за да се назначават всички наблюдатели на основните права на длъжности AD; призовава Агенцията да назначава нови наблюдатели на основните права изключително на длъжности AD; изразява освен това съжаление, че изпълнението на изискването, посочено в член 110, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2019/1896, което предвижда назначаването на най-малко 40 наблюдатели на основните права до декември 2020 г., е забавено с почти две години; припомня отрицателната роля на бившия изпълнителен директор за многократните забавяния на този процес и приветства усилията на бившето временно ръководство за изпълнението на това изискване;

28. приветства въведените от Агенцията широкообхватни мерки и политики за борба с тормоза; отбелязва със задоволство приемането през 2021 г. на процедурния наръчник за доверените съветници на Frontex, който очертава практическото прилагане на политиката на Агенцията за борба с тормоза; признава особено важната роля на доверените съветници за защитата на достойнството на служителите на Агенцията и за предотвратяването на психическия и сексуалния тормоз; подчертава същевременно, че е важно наличието на организационна култура, която прилага тези политики на практика, тъй като към момента на приемане на процедурния наръчник е продължавало да има тежки случаи на неправомерно поведение, включително свързани с тормоз, сред основни лица в Агенцията; признава, че тези въпроси са били разгледани в рамките на последващите действия във връзка с констатациите от разследването на OLAF; приветства в това отношение ангажимента на Агенцията за структурни промени, и по-конкретно за разширяване на мрежата от доверени съветници; отново призовава ръководството на Агенцията да проведе задълбочено разследване относно прилагането на съществуващите процедури за борба със сексуалния тормоз, да оказва пълно съдействие на всички компетентни органи, да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно констатациите и да представи подробен план за действие с мерки, гарантиращи нулева толерантност към сексуалния тормоз във всички дейности на Агенцията;

29. отбелязва отговорите на Агенцията на въпросите с искане за писмен отговор на Парламента, в които се посочва, че през 2021 г. на компетентните служби на Агенцията са докладвани общо десет случая на тормоз; отбелязва освен това, че от седемте официални процедури, открити през 2021 г., четири случая са приключени; призовава Агенцията внимателно да оценява всеки неприключен случай, като възприеме подход на нулева толерантност към психическия, сексуалния и всякакъв друг тормоз, както и бързо да пристъпи към привличане под отговорност на отговорните за това неправомерно поведение лица; призовава освен това Агенцията да информира органа по освобождаване от отговорност относно резултатите от възобновеното разследване във връзка с трагичната смърт на служител през 2020 г.;

30. отбелязва вниманието и проактивния подход на Агенцията по отношение на политиките и процедурите в областта на здравословните и безопасни условия на труд; приветства в този контекст създаването на вътрешна работна група по въпросите на здравословните и безопасни условия на труд, за да се обезпечи ефективна вътрешна координация, консултации и определянето на приоритети; призовава Агенцията да информира органа по освобождаване от отговорност относно списъка с действия и мерки, предложени за изпълнение съгласно рамката за здравословни и безопасни условия на труд, и относно тяхното изпълнение; отбелязва действащите понастоящем мерки на Агенцията, гъвкавото работно време и възстановяването на разходите за спортни дейности, насочени към подобряване на благосъстоянието на нейните служители на работното място и на равновесието между професионалния и личния живот; призовава Агенцията да приеме повече мерки в тази област, включително като вземе пример от други институции и органи на Съюза;

Обществени поръчки

31. отбелязва, че през 2021 г. Агенцията е започнала 36 открити процедури, при 18 от които са сключени договори на обща стойност 218 400 000 EUR, и че 18 от тях все още не са приключили, като стойността им се оценява на 241 000 000 EUR; отбелязва освен това, че Агенцията е започнала 29 процедури с ниска и средна стойност (договаряни с трима и петима кандидати) на обща стойност 12 000 000 EUR, като от 29-те процедури при 25 са сключени договори през 2021 г. на обща стойност 11 800 000 EUR, докато четири все още не са приключили и са на обща стойност 300 000 EUR; отбелязва освен това, че през 2021 г. Агенцията е работила по 203 процедури с много ниска стойност (договаряни с един кандидат) на обща стойност 2 500 000 EUR; отбелязва, на последно място, че през 2021 г. Агенцията е работила по 991 процедури на основание на съществуващи рамкови договори на обща стойност 194 600 000 EUR, като при 900 са подписани отделни договори или формуляри за поръчки на обща стойност 172 200 000 EUR, докато 91 от тях на обща стойност 22 300 000 EUR все още не са приключили;

32. приветства усилията на Агенцията през 2021 г. за осигуряване на стратегически важни договори в области като подкрепа чрез въздухоплавателни средства за наблюдение, предоставянето на лични предпазни средства и санитарни материали, доставката на превозни средства с четири задвижващи колела с повишена проходимост, доставката на служебни оръжия, осигуряването на сателитни изображения, предоставянето на услуги по изготвяне на карти, предоставянето на метеорологични и океанографски информационни услуги или закупуването на безпилотни летателни апарати и полезни товари; приветства усърдието на Агенцията при разработването и изпълнението на плана за обучение в областта на обществените поръчки;

33. изразява отново голяма загриженост във връзка със съобщенията в медиите от август 2022 г., според които Агенцията е използвала изпълнител, за който се твърди, че е експлоатирал културните посредници, като им е предлагал условия на труд, които са в нарушение на европейските стандарти относно заплащането и условията на труд; отбелязва петицията на културните посредници по този въпрос, както и тяхната жалба до Европейския омбудсман; отбелязва отговорите на Агенцията пред медиите, че след получаването на петицията Агенцията се е свързала с изпълнителя, за да му припомни неговите задължения; изразява съжаление поради факта, че информацията относно изпълнението на договора и спазването на условията за работниците не беше включена в информацията, предоставена от Агенцията на Парламента;

34. отбелязва със загриженост констатациите на Палатата в областта на обществените поръчки; отбелязва по-специално, че Агенцията е започнала процедура за възлагане на обществена поръчка за рамков договор за предоставянето на пътнически услуги, при която са определени много ниски изисквания за финансовия, техническия и професионалния капацитет; отбелязва, че прогнозната стойност на договора, на която Агенцията е основала своята оценка, е 15 000 000 EUR, докато стойността на свързания договор покрива планираните разходи за командировки, които се оценяват на приблизително 240 000 000 EUR; споделя заключението на Палатата, че в този случай Агенцията е създала ситуация, при която е изложена на различни видове риск, като невъзможността да бъдат предоставени договорените услуги с минимално качество и навреме и риска договорът да не бъде изпълнен правилно; изразява съжаление, че договорът е довел до липса на резултати, последвана от сериозни смущения в непрекъснатостта на дейността; приветства факта, че след извършването на проверки договорът е прекратен незабавно; подчертава, че трябва да се избягват занижени изисквания, използвани за оценка на оферентите, или оценки, извършвани въз основа на подвеждащи данни;

35. отбелязва, че Агенцията докладва, че е подобрила планирането и мониторинга на годишния план за възлагане на обществени поръчки; призовава Службата за вътрешен одит да включи този план в бъдещите си одити;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

36. приветства успешното изпълнение на призивите на Парламента за публикуване на автобиографиите и декларациите за интереси на членовете на управителния съвет на Агенцията и на нейното изпълнително ръководство на уебсайта на Агенцията;

37. отбелязва по-нататъшните стъпки, предприети с цел повишаване на прозрачността на дейностите на Агенцията; приветства решението на изпълнителния директор на Агенцията за създаване на регистър за прозрачност в съответствие с член 118 от Регламент (ЕС) 2019/1896; отбелязва отговора до органа по освобождаване от отговорност, с който се предоставя информация относно контактите и срещите, регистрирани и документирани в регистъра за прозрачност на Агенцията през 2021 г.; призовава Агенцията да докладва редовно на органа по освобождаване от отговорност относно прилагането и използването на този инструмент;

38. припомня решението на Европейския омбудсман Емили О'Райли в рамките на нейното разследване по собствена инициатива относно задълженията, свързани с основните права; припомня освен това, че Агенцията има задължението да гарантира проактивно прозрачност, както е посочено в член 114, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1896; призовава Агенцията да приложи всички препоръки на Европейския омбудсман; отново предлага Агенцията да разработи и приложи нов кодекс за поведение, който да гарантира пълна прозрачност и добро управление, и да информира органа по освобождаване от отговорност за постигнатия напредък в това отношение;

39. подчертава, че в решението си от 15 декември 2022 г. по случаи 1261/2020 и 1361/2020 Европейският омбудсман установи лошо администриране от страна на Агенцията във връзка с неотдавнашната ѝ практика по отношение на достъпа до документи;

40. отбелязва информационната бележка на Агенцията от 27 юни 2022 г. относно действията, предприети от ръководството на Агенцията по време на преходния период, и по-специално нейните усилия за укрепване на процедурите, необходими за доброто управление и отчетността в организацията, чрез повишаване на прозрачността, проактивна комуникация и взаимодействие с вътрешните и външните заинтересовани лица; приветства инициативата на Агенцията за обстойно информиране на обществеността относно оперативните ѝ дейности; приветства освен това ангажимента на Агенцията да публикува на своя уебсайт препоръките, представени на управителния съвет от служителя по въпросите на основните права и консултативния форум; приветства факта, че Агенцията най-накрая е увеличила прозрачността на своите Дни на промишлеността чрез публикуването на уебсайта на Агенцията на последващи доклади, предоставящи информация за дружествата, участващи в Дните на промишлеността, и техните презентации;

41. отбелязва, че прилагането на мерките и насоките на Агенцията относно подаването на сигнали за нередности е дало резултати; потвърждава, че през 2021 г. служителите са докладвали един случай на измамна дейност и два случая на предполагаем тормоз; отбелязва освен това, че един от трите случая е приключен, докато останалите два случая са в процес на разглеждане на равнище мисия за установяване на фактите; призовава Агенцията да гарантира, че отговорните лица ще бъдат подведени под отговорност, и да информира органа по освобождаване от отговорност за резултатите и по-нататъшните мерки, предприети във връзка с тези три случая;

42. посочва отново, че разширените правомощия и увеличените ресурси на Агенцията трябва да бъдат придружени от повишени отчетност и прозрачност, както и от пълно зачитане и защита на основните права; приветства във връзка с това използването от Агенцията на регистър за прозрачност и отбелязва приоритизирането на усилията както от страна на управителния съвет, така и от страна на изпълнителното ръководство, с цел по-нататъшно подобряване на механизмите за почтеност и отчетност на международно равнище; отбелязва със задоволство в това отношение създаването на капацитет за вътрешен одит и приемането на Харта за вътрешен одит през 2022 г.; отново изразява тревога във връзка с резултатите на Агенцията под ръководството на предходния изпълнителен директор по отношение на отчетността, прозрачността и зачитането на основните права, който изпълняваше функциите на изпълнителен директор през цялата 2021 г. и подаде оставка едва на 29 април 2022 г.; приветства изразения ангажимент на временното изпълнително ръководство да разгледа изцяло тези въпроси; подчертава, че отчетността и прозрачността, както и спазването на основните права са от съществено значение за оценката с оглед на освобождаването от отговорност на Агенцията във връзка с изпълнението на бюджета за съответната финансова година;

Вътрешен контрол

43. отбелязва оценката на Агенцията относно частичната ефективност на системата за вътрешен контрол през 2021 г.; споделя загрижеността на управителния съвет, че само в две от 17-те оценени области не са установени недостатъци; изразява освен това загриженост, че са установени сериозни недостатъци във връзка с област 5 („Държи служителите отговорни за изпълнението на техните отговорности в областта на вътрешния контрол в процеса на работа за реализиране на целите“) и област 10 („Подбира и разработва контролни дейности, които допринасят за намаляване на рисковете за постигането на целите до приемливи равнища“); приветства 15-те действия на Агенцията за подобряване с цел засилване на контрола в областите, в които са установени пропуски в контрола; отбелязва, че четири от тези действия изискват постоянно подобрение и че са в процес на изпълнение други четири действия; призовава Агенцията да информира органа по освобождаване от отговорност за постигания напредък;

44. изразява загриженост, че Агенцията е регистрирала голям брой случаи на несъответствие в областта на договорите, и по-специално управлението на безвъзмездните средства; изразява съжаление, че броят на отклоненията (изключения и случаи на несъответствие) и свързаната с тях стойност са се увеличили значително, съответно от 106 през 2020 г. на 159 през 2021 г. и от 10,2 милиона евро през 2020 г. на 21,3 милиона евро през 2021 г.; отбелязва със загриженост, че през 2021 г. областта на управлението на безвъзмездните средства съставлява 72 % от тази сума; отбелязва освен това, че през 2021 г. са регистрирани осем отклонения на стойност над 1 милион евро;

45. изразява съжаление, че има закъснения в изпълнението на 12 препоръки на Службата за вътрешен одит относно управлението на договори, управлението на информационните технологии и управлението на проекти, управлението на човешките ресурси и планирането и разпределението им; призовава Агенцията да коригира тези недостатъци възможно най-скоро, при необходимост с помощта на Комисията, и да информира органа по освобождаване от отговорност за напредъка по този въпрос;

46. припомня препоръката на Палатата Агенцията да приеме и прилага политика за чувствителните длъжности; отбелязва, че Агенцията докладва, че проектът на такава политика е в процес на финализиране; призовава Агенцията да приложи тази препоръка възможно най-скоро;

47. отбелязва констатациите на Палатата относно слабостите във вътрешния контрол на Агенцията в областта на процедурите за набиране на персонал и процедурите за възлагане на обществени поръчки, както и по отношение на делегирането на правомощия на оправомощените или вторично оправомощените разпоредители с бюджетни кредити; отбелязва освен това отговорите на Агенцията на констатациите на Палатата и вече приложените мерки; приветства приемането от Агенцията през януари 2022 г. на по-ясни инструкции за членовете на комисиите за подбор, които гарантират по-последователно оценяване и хармонизирани процедури; призовава Службата за вътрешен одит да включи актуализираните процедури за набиране на персонал в бъдещите си одити;

48. приветства факта, че са въведени мерки за подобряване на процедурата за пренос на бюджетни кредити с цел предотвратяване на неправомерни преноси; приветства освен това споразумението за включване на финансовите служби на Агенцията в процеса на пренасяне на бюджетни кредити, планираното подобряване на обучението, предоставяно на оправомощените разпоредители с бюджетни кредити, както и създаването на структура за вътрешен одит в Агенцията;

Цифровизация и екологичен преход

49. приветства целта на Агенцията за по-нататъшно интегриране на устойчивостта в нейните оперативни, аналитични, научни и административни дейности; отбелязва положителната оценка на опита на Агенцията в областта на екологосъобразните обществени поръчки след въвеждането на насоки в тази област; приветства факта, че както беше насърчена от органа по освобождаване от отговорност, Агенцията е избрала да споделя добри практики и извлечени поуки с други агенции; приветства освен това дейностите за повишаване на осведомеността относно екологосъобразните обществени поръчки; отбелязва, че структурите на Агенцията постоянно се насърчават да използват критерии за екологосъобразност и екологосъобразни решения в областта на обществените поръчки;

50. отбелязва, че през 2021 г. Агенцията председателстваше Мрежата на агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи, съставена от девет агенции на Съюза; приветства решението на Агенцията да проучи сътрудничеството между агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи чрез семинари и дейности по обучение в областта на изменението на климата, престъпленията против околната среда, корпоративната въглеродна неутралност и политиките на Зеления пакт; отбелязва със задоволство, че Мрежата на агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи се ангажира да предприеме поредица от действия в подкрепа на околната среда и борбата с престъпленията против околната среда; приветства факта, че Мрежата на агенциите в областта на правосъдието и вътрешните работи подписа съвместно изявление относно Зеления пакт на ЕС, с което се ангажира да се придържа към целите на европейската политика, свързани с тази рамка, и да подкрепя Съюза и държавите членки при тяхното изпълнение;

51. приветства различните мерки на Агенцията за намаляване на въздействието на нейните дейности върху околната среда, включително чрез цифрови решения за електронен обмен на документи, работен процес без документи на хартиен носител за финансовите операции, инструменти за електронно обучение за дейностите по обучение или дистанционни заседания; разбира, че по пътя към въглеродна неутралност целта на Агенцията е да събира данни относно въглеродния отпечатък и потреблението на човек; отбелязва освен това, че Агенцията е започнала проучване, озаглавено „The Green Deal and the European Border and Coast Guard“ (Зеленият пакт и Европейската гранична и брегова охрана), за да включи екологичната устойчивост във всички процеси, политики и операции на Агенцията; призовава Агенцията да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно резултатите от това проучване и относно свързаните с него последващи действия;

52. приветства решението на Агенцията да приеме своя стратегия за киберсигурност, в която се разглеждат действията, които трябва да се предприемат, за да се повиши устойчивостта на заплахи за киберсигурността и да се защитят цифровите архиви на Агенцията; приветства освен това в тази област най-важните мерки, приложени през 2021 г., включително подобрената способност за наблюдение на сигурността, способността за управление на уязвимостта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и технологията за засичане и реакция в крайна точка; отбелязва, че Агенцията е приела правилата за сигурност на Frontex, рамката на Frontex за управление на информацията и стратегията за ИКТ за периода 2022—2027 г.; отбелязва освен това, че Агенцията планира да създаде център за операции по сигурността, който да работи без прекъсване по операции в областта на киберсигурността;

53. отбелязва, че стратегията на Агенцията за повишаване на ефективността е тясно свързана с прилагането на различни информационни инструменти; приветства модернизирането на архитектурата на мрежата EU RESTRICTED EUROSUR, разширената цифрова подкрепа, предоставяна на служителите на Агенцията, и развръщането на постоянен корпус с цифров профил с цел придобиване на опит в предоставянето на подкрепа извън обекта в зоните на операциите; призовава за пълното интегриране на SYSPER в управлението на човешките ресурси на Агенцията;

54. приветства усилията и напредъка на Агенцията в областта на цифровизацията, свързана с връщането, и по-специално във връзка с актуализациите на референтния модел RECAMAS, новите версии на системите на FAR и FAR — Чартърни полети и непрекъснатото събиране на статистически данни чрез системата IRMA;

Непрекъснатост на дейността по време на кризата, свързана с COVID-19

55. приветства приемането на плана за непрекъснатост на дейността на Агенцията; призовава Агенцията да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно прилагането на нейния план за непрекъснатост на дейността;

56. приветства непрекъснатите усилия на Агенцията да се адаптира към променящите се условия в контекста на третата и четвъртата вълна на пандемията, включително чрез актуализирани вътрешни практики, например работни процеси без документи на хартиен носител, онлайн разрешения или видеоконферентни заседания; признава особено важната роля на звеното за реакция при кризи, създадено след избухването на пандемията, за подпомагане на изпълнителното ръководство при вземането на решения за обезпечаване на непрекъснатост на дейността, свеждане до минимум на смущенията в дейността на Агенцията и осигуряване на безопасна работна среда;

57. приветства факта, че Агенцията е създала насоки относно здравето и безопасността при операции по връщане по време на пандемии или епидемии, насочени към осигуряване на безопасното продължаване на операциите по връщане в такива ситуации;

Други коментари

58. приветства ангажимента на Агенцията да определи и прилага на практика спазването на основните права в своите дейности чрез приемането през 2021 г. на Стратегията за основните права и плана за действие в областта на основните права; приветства ангажимента на Агенцията да наблюдава изпълнението на плана за действие в областта на основните права; призовава Агенцията да предоставя на органа по освобождаване от отговорност актуална информация относно напредъка по отношение на изпълнението на плана за действие в областта на основните права; подчертава, че успехът на стратегията за основните права зависи от нейното изпълнение и че констатациите в доклада на OLAF, които също се отнасят до финансовата 2021 година, сочат по този въпрос, че а) служителят по въпросите на основните права е бил възпрепятстван при получаването на достъп до оперативна информация, което противоречи на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/1896, и б) че служителите, които изпълняват служебните си задължения и докладват за инциденти, свързани с основните права, са били пренебрегнати от предишното изпълнително ръководство на Агенцията; приветства във връзка с това факта, че оттогава служителят по въпросите на основните права участва във и е консултиран по всички съответни досиета и че той редовно се среща с изпълнителното ръководство и консултативния форум; отбелязва създаването на мрежа от звена за контакт по въпросите на основните права във всички структури на Агенцията с цел развитие на експертен опит в областта на основните права във всички области на дейност; признава важната роля на наблюдателите на основните права, включително достъпа им до оперативните зони и тясното сътрудничество с оперативните служители на Агенцията; въпреки това отбелязва, че на служителя по въпросите на основните права са предоставени по-малко от 20 служители, въпреки повишаващите се цифри в плана на Агенцията за набиране на персонал; призовава Агенцията да увеличи усилията си за предоставяне на служителя по въпросите на основните права на подходящи ресурси за осъществяване на съответните му дейности; потвърждава освен това решението на Агенцията за определяне на правила, съгласно които изпълнителният директор и управителният съвет трябва да информират консултативния форум за последващите действия във връзка с неговите препоръки и да гарантират, че се предприемат действия по отношение на препоръките на служителя по въпросите на основните права; очаква Агенцията да изпълни препоръките на служителя по въпросите на основните права, изложени в неговия годишен доклад за 2021 г.; призовава Агенцията да гарантира, че препоръките на служителя по въпросите на основните права и на консултативния форум, представени на управителния съвет, се споделят с органа по освобождаване от отговорност;

59. отново заявява, че констатациите в доклада на OLAF се ограничават до неправомерно поведение и неспазване на процедурите от страна на отделни лица; признава, че Агенцията е свършила ценна работа за засилване на ролята на служителя по въпросите на основните права, но че все още не е извършила по-задълбочен анализ, за да гарантира, че няма структурни проблеми; в тази връзка отново заявява необходимостта от i) анализ на вътрешните механизми за взаимозависимост и взаимоограничаване, тъй като е било допуснато неправомерното поведение от страна на отделни лица да продължи твърде дълго, ii) наблюдение на отношенията на Агенцията с държавите членки, тъй като констатациите на OLAF сочат, че държавите членки оказват натиск върху служители на бреговата охрана и прикриват отблъсквания, което поставя под въпрос работата на Агенцията не само по отношение на предишното ръководство, и iii) оценка на продължаващото прилагане от нейна страна на член 46 от Регламент (ЕС) 2019/1896, като се има предвид решението на Агенцията да увеличи присъствието в Егейско море въпреки съобщенията в медиите за констатациите на OLAF, които сочат постоянни нарушения на основните права в този район;

60. отбелязва, че от октомври 2021 г. Агенцията докладва редовно на управителния съвет относно напредъка по изпълнението на препоръките на Европейския омбудсман, работната група по основните права и правните оперативни аспекти на операциите в Егейско море и работната група на Европейския парламент за контрол на Frontex; призовава Агенцията да докладва също на органа по освобождаване от отговорност за напредъка във връзка с изпълнението на тези препоръки;

61. припомня заключението на Съда на ЕС, че решенията за връщане, издавани от унгарските органи, не спазват Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([4])и Хартата на основните права на Европейския съюз; призовава Агенцията да се въздържа от участие в операции, които са несъвместими с правото на Съюза; отбелязва въз основа на отговора на Агенцията, че тя е извършила проверки и е заключила, че никога не е участвала във връщания, свързани с унгарското законодателство, което се счита от Съда на ЕС за несъвместимо с правото на Съюза (Национален закон LXXXIX на Унгария от 2007 г. и Закон LVIII от 2020 г.); подчертава, че ако Агенцията иска да постави ново начало, включително да поднови ангажимента си за прозрачност, тя следва да осигурява повече яснота и прозрачност в такива случаи; отбелязва, че Агенцията заявява, че изисква от Унгария да потвърди специални декларации за отказ от отговорност относно процедурните аспекти, когато иска подкрепа от Агенцията, като гарантира, че Агенцията прави всичко възможно, за да се увери, че всички процедури за връщане, осъществявани с нейна подкрепа в Унгария, са в пълно съответствие със съответната правна рамка на Съюза в областта на връщането и убежището; отбелязва освен това, че Агенцията е увеличила дейностите по наблюдение на връщанията от страна на Унгария и е засилила консултациите и сътрудничеството със служителя по въпросите на основните права относно Унгария; подчертава, че процедурите са толкова ефективни, колкото е ефективно тяхното прилагане, и че това е особено тревожно, като се има предвид общото положение с върховенството на закона в Унгария;

62. подчертава, че прякото и непрякото участие на Агенцията в управлението на границите и в дейностите по наблюдение на границите трябва да върви ръка за ръка с предотвратяването и борбата с нарушенията на основните права и с гарантирането на спазването на принципа на забрана за връщане, в съответствие с достиженията на правото на Съюза; призовава управителния съвет на Агенцията да укрепи допълнително структурите за вътрешен контрол и отново подчертава значението на постоянния преглед и контрол на дейностите на ръководния екип с оглед на своевременното установяване и разрешаване на всякакви ситуации на лошо управление, както и на прилагането на стандартните оперативни процедури за оттегляне на финансирането или за спиране, прекратяване или незапочване на дейности на Агенцията в случаите, когато възникнат такива рискове;

63. отбелязва решенията на управителния съвет на Агенцията от 2021 г. за приемане на правила за прилагане по отношение на правилата за обработване на лични данни; припомня, че Европейският надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) издаде становища относно правилата на Агенцията за обработка на данни и вследствие на това Агенцията пристъпи към преработване на съответните решения на управителния съвет, за да гарантира пълно спазване на правилата на Съюза за защита на данните; призовава Агенцията да докладва на органа по освобождаване от отговорност за напредъка по този въпрос; призовава освен това Агенцията да поиска становище от ЕНОЗД с оглед на преразгледаните решения на управителния съвет относно правилата за обработка на данни;

64. отбелязва със загриженост съобщенията в медиите относно предполагаеми нарушения при разширяването на програмата за обработка на лични данни за целите на анализа на риска; отбелязва въз основа на отговора на Агенцията, че проектът е бил изпълняван между 2015 и 2017 г., като по този начин Агенцията е развила необходимия капацитет за обработване на лични данни в съответствие с член 11в от Регламент (ЕС) № 1168/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([5]); отбелязва освен това позицията на Агенцията, че тя е обработвала само оперативни лични данни на заподозрени в трансгранична престъпност и тероризъм и не е започнала обработването на лични данни на жертвите и свидетелите; отново изразява дълбока загриженост във връзка със съобщенията, че длъжностното лице по защита на данните многократно е предупреждавало, че това разширяване на обхвата на данните ще наруши правото на Съюза, но че Агенцията първоначално е решила да пренебрегне този съвет; отбелязва решения 56/2021, 68/2021 и 69/2021 на управителния съвет след получаване на становищата на ЕНОЗД относно правилата на Агенцията за защита на данните, вследствие на които длъжностното лице по защита на данните на Агенцията е следвало да изготви план за действие за изпълнение на препоръките на ЕНОЗД; призовава Агенцията да разгледа това положение и да осигури пълно спазване на правилата на Съюза за защита на данните, като редовно се консултира с ЕНОЗД и информира органа по освобождаване от отговорност относно състоянието и напредъка на реформата;

([4]) Директива 2008/115/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

([5]) Регламент (ЕС) № 1168/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за изменение на Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета за създаване на Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите членки на Европейския съюз (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 1).

65. изразява съжаление относно дълго забавеното предоставяне на достъп на членовете на ЕП, както и на членовете на висшето ръководство и на служителя по въпросите на основните права, до доклада на OLAF; припомня, че се очаква да бъдат представени два допълнителни доклада на OLAF във връзка с Агенцията; признава, че констатациите в доклада на OLAF могат да бъдат въпрос от обществен интерес, но изисква поверителният доклад да бъде публикуван при спазване на Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([6]), за да се спазят поверителността на разследването, провеждано от OLAF, както и законните права на засегнатите лица, включително техните права на защита на данните; отново призовава за незабавен достъп на членовете на Парламента до тези окончателни доклади, след като бъдат завършени, както и на всички изпълнителни служители на Агенцията, които трябва да имат достъп до тези доклади, за да се гарантира прозрачността и отчетността на Агенцията, както и правилното изпълнение на нейния бюджет в бъдеще;

66. отбелязва, че проблемите, установени чрез съобщенията в медиите, заключенията на работната група за контрол на Frontex, както и констатациите в доклада на OLAF, доведоха до отказ от освобождаване от отговорност в рамките на предходния цикъл; подчертава, че понастоящем Агенцията е в процес на преход след оставката на бившия си изпълнителен директор в контекста на разследване на OLAF относно лошото управление на Агенцията; в този смисъл приветства различните действия, предприети от временното ръководство за подобряване на дейностите и стандартите на Агенцията; отбелязва със задоволство, че тези дейности засягат въпроси, свързани с бюджетното и финансовото управление, като изясняването на оправомощаването и вторичното оправомощаване по отношение на разпоредителите с бюджетни кредити за плащания, по-голямото зачитане на основните права чрез засиленото институционално сътрудничество между временното изпълнително ръководство и служителя по въпросите на основните права, както и промените в културата на управление чрез видим преход към децентрализация, делегиране на правомощия и подобрен диалог в процеса на вземане на решения; приветства по-специално ангажимента на временното ръководство за промяна на управленската култура, като се работи за премахване на културата на мълчанието и се насърчава колективният ангажимент за решаване на проблемите; призовава Агенцията да продължи ангажимента си за цялостно прилагане на тези необходими реформи, включително след назначаването на изпълнителен директор, който не е временно изпълняващ длъжността, и да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно постигнатия напредък;

67. припомня на Агенцията факта, че тя се отчита пред Парламента и че Парламентът е решен да гарантира, че Агенцията допринася за непрекъснатото и еднакво прилагане на правото на Съюза, включително достиженията на правото на Съюза в областта на основните права, и по-специално Хартата на основните права на Европейския съюз; подчертава, че за да се постигне тази цел, е необходимо засилено сътрудничество с управителния съвет на Агенцията чрез повишаване на прозрачността, отчетността и демократичния контрол на Агенцията;

68. призовава Агенцията да увеличи усилията си за предоставяне на гражданите на Съюза и на широката общественост на съответната информация относно резултатите на ясен и достъпен език; приканва Агенцията да осигури по-голяма прозрачност и публична отчетност, като използва каналите на медиите и социалните медии;

69. отбелязва решението на управителния съвет, взето на неговото извънредно заседание на 20 декември 2022 г., да назначи г-н Ханс Лейтенс за новия изпълнителен директор на Агенцията; насърчава Агенцията да увеличи текущите си усилия и да предприеме всички необходими действия за осигуряването на пълно спазване на стандартите на Съюза, особено в областта на бюджетното и финансовото управление, основните права, организационната култура и прозрачността; отново призовава Агенцията да представи подробна пътна карта относно начина, по който възнамерява да отговори на съществуващите опасения, заедно с ясен и подробен график за тези действия, както и да завърши коригиращите действия във връзка с всички опасения, изразени от Европейския омбудсман, от работната група за контрол на Frontex и от консултативния форум, за които все още не е намерено решение; призовава Агенцията да приложи цялостно необходимите реформи, включително след назначаването на изпълнителен директор, който не е временно изпълняващ длъжността, и да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно постигнатия напредък;

70. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 10 май 2023 г. ([7]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([6]) Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 година относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

([7]) Приети текстове, P9_TA(2023)0190.